

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Mgr. D. B.**, zast. JUDr. Stanislavem Zenáhlíkem, advokátem, se sídlem Mostní 5552, Zlín, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele žalovaného ze dne 4. 7. 2022, č. j. 24096-3/2022-900000-317, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2023, č. j. 11 Ad 10/2022-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Generální ředitel žalovaného rozhodnutím ze dne 4. 7. 2022, č. j. 24096-3/2022-900000-317, zamítl odvolání žalobce proti výroku II. rozhodnutí ředitele odboru 40 - Řízení lidských zdrojů žalovaného ze dne 11. 3. 2022, č. j. 15664/2022-900000-405, a toto rozhodnutí potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaný ve výroku I. stanovil výši výsluhového příspěvku na částku 2.463 Kč měsíčně a ve výroku II. uložil žalobci povinnost vrátit přeplatek na výsluhovém příspěvku ve výši 69.846 Kč do 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí na stanovený účet. Rozhodovacím důvodem byla skutečnost, že žalobci byl rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 8. 2021, č. j. X, přiznán od 23. 5. 2021 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně ve výši 21.228 Kč měsíčně. Podle § 160 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), se při souběhu nároku na výplatu výsluhového příspěvku s nárokem na výplatu invalidního důchodu vyplácí výsluhový příspěvek pouze tehdy, jestliže je vyšší než invalidní důchod, a to ve výši rozdílu mezi výsluhovým příspěvkem a důchodem ke dni jeho přiznání.

[2] Proti tomuto rozhodnutí generálního ředitele žalovaného žalobce brojil žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 25. 4. 2023, č. j. 11 Ad 10/2022-68, zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Městský soud v první řadě konstatoval, že kvalita a preciznost formulace žalobních bodů a jejich odůvodnění předurčuje obsah rozsudku, a to s ohledem na obecnost žaloby, z níž je však zřejmé, čeho se žalobce domáhal. Hlavní námitka spočívá v nesouhlasu žalobce se stanovenou výší přeplatku, neboť na jeho straně nemohlo vzniknout bezdůvodné obohacení s ohledem na to, že mu byl výsluhový příplatek vyplácen podle pravomocného rozhodnutí, které v době vyplácení nebylo zrušeno ani změněno. Rozhodné však podle městského soudu bylo, že žalobci byl od 23. 5. 2021 přiznán invalidní důchod, přičemž z § 160 zákona o služebním poměru vyplývá, že rozdíl mezi výsluhovým příspěvkem a důchodem se zjišťuje ke dni přiznání invalidního důchodu. Žalobci proto náležela od 23. 5. 2021 k výplatě částka ve výši kladného rozdílu mezi výsluhovým příspěvkem a invalidním důchodem. Od tohoto okamžiku měl proto nárok na vyplacení přiznané částky výsluhového příspěvku jen ve výši 2.463 Kč měsíčně, a proto mu byl do dne 31. 8. 2021 vyplácen zbytek výsluhového příspěvku bez právního důvodu.

[4] Dále městský soud dospěl k závěru, že žalovaný zahájil řízení ve správný okamžik s ohledem na to, že žalobcem zaslané rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu (odeslané dne 1. 9. 2021) vnímal jako podnět k zahájení řízení. Teprve písemností ze dne 26. 10. 2021 adresovanou žalobci, která byla prvním řádným úkonem řízení, byl vymezen předmět řízení. Rovněž přeplatek byl stanoven a vymáhán ve správné výši, přičemž není rozhodné, zda byla částka vyplacena přímo žalobci či nebo stržena v exekuci ani za jakým účelem žalobce bezdůvodné obohacení použil. Částka ve výši 12.623 Kč byla převedena v rámci exekuce oprávněnému, čímž došlo ke snížení žalobcova dluhu. Neexistuje tedy důvod, pro který by se mělo bezdůvodné obohacení snižovat o tuto částku. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku, že nebylo možné do bezdůvodného obohacení zahrnout částku ve výši 12.659,96 Kč strženou v exekuci z nemocenských dávek, neboť tato částka do bezdůvodného obohacení vůbec započítána nebyla.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost. V jejím doplnění učiněném v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu odkázal na důvody uvedené v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[6] Stěžovatel namítá, že v době vyplacení výsluhového příspěvku nebylo vydáno rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu, a proto nemohl vědět, zda a v jaké výši mu bude invalidní důchod přiznán. Podle stěžovatele nebyl naplněn některý z důvodů uvedených v § 213 zákona o služebním poměru, nejednalo se tedy o bezdůvodné obohacení odpovídající částce domnělého přeplatku, k jehož vrácení mu byla uložena povinnost. Napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť městský soud neuvedl a nezdůvodnil, o který konkrétní důvod by se mělo v případě stěžovatele jednat. Výsluhový příspěvek byl stěžovateli vyplácen na základě rozhodnutí žalovaného, v důsledku čehož se nejedná o prospěch získaný bez právního důvodu nebo z neplatného právního nároku. Vyplácený výsluhový příspěvek se stává bezdůvodným obohacením až okamžikem zrušení rozhodnutí o přiznání výsluhového příspěvku, avšak toto rozhodnutí nebylo v období

pokračování

od 23. 5. 2021 do 31. 8. 2021 zrušeno, takže bylo i nadále právním titulem pro výplatu příspěvku a jeho přijetí stěžovatelem. Na podporu tohoto argumentu odkazuje stěžovatel na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2021, č. j. 1 As 46/2021-30, a ze dne 17. 2. 2023, č. j. 5 As 10/2022-32. Správní orgány měly dbát na to, aby práva stěžovatele nabytá v dobré víře byla co nejméně dotčena.

[7] S ohledem na výše uvedené se stěžovatel domáhá zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvádí, že stěžovatel v zásadě pouze opakuje žalobní argumentaci, s níž se městský soud přezkoumatelným způsobem vypořádal. Žalovaný se ztotožňuje se závěry městského soudu, na jejichž podporu odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu i městského soudu. Proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost byla podána z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[10] Podle písm. a) zmíněného ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Podle písm. b) téhož ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.* Konečně podle písm. d) tohoto ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

[11] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel převážně opakuje svoji žalobní argumentaci, aniž by brojil proti způsobu, jakým se městský soud s touto argumentací vypořádal. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (zde městského soudu) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se musí vztahovat právě k tomuto rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003-48, anebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). V minulosti Nejvyšší správní soud též dovodil, že „*aby vůbec byla kasační stížnost způsobila k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu.*“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS.). Kasační stížností tak není možné argumentačně mířit zprostředkovaně do rozhodnutí správních orgánů napadených žalobou, nýbrž jen do

rozhodnutí krajského soudu (srov. shora citované usnesení Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 As 181/2019). Úkolem stěžovatele proto bylo konkrétní argumentací zpochybnit závěry městského soudu. Pouhý jeho blíže neodůvodněný nesouhlas se závěry městského soudu však nespĺňuje esenciální požadavky kladené na formulaci kasačních námitek.

[12] Stěžovatel doplňuje uplatněnou žalobní argumentaci toliko tvrzením, že vyplacený výsluhový příspěvek se stává bezdůvodným obohacením až okamžikem zrušení rozhodnutí o přiznání výsluhového příspěvku, resp. právní mocí tohoto rozhodnutí. Stěžovatel přitom zcela pomíjí fakt, že městský soud vycházel z ustanovení § 160 zákona o služebním poměru, na jehož základě spatřoval neexistenci právního důvodu pro vyplacení výsluhového příspěvku, což představuje jeden z možných důvodů bezdůvodného obohacení obsažený v § 213 téhož zákona. Ani tato argumentace stěžovatele proto není způsobilá kvalifikovaně zpochybnit závěry městského soudu. Ve světle výše uvedených úvah lze uzavřít, že námitky stěžovatele opírající se o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. nemůže Nejvyšší správní soud věcně vypořádat. Jedinou projednatelnou kasační námitkou tak zůstává tvrzená nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[13] Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje především rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené; rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána tehdy, pokud by z rozhodnutí nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, č. 1119/2007 Sb. NSS, nebo ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, č. 386/2004 Sb. NSS).

[14] Stěžovatel k namítané nepřezkoumatelnosti konkrétně uvádí, že se městský soud nezabýval otázkou, na základě čeho byly v jeho případě naplněny důvody podle § 213 zákona o služebním poměru, a nezdůvodnil, v čem spatřoval bezdůvodné obohacení. Nejvyšší správní soud však shledal, že městský soud se touto otázkou podrobně zabýval v odstavcích 35 až 37 odůvodnění napadeného rozsudku, kde podrobně vysvětlil, že byl stěžovateli v dotčeném období vyplácen výsluhový příspěvek bez právního důvodu na základě ustanovení § 160 zákona o služebním poměru, čímž byl naplněn jeden z důvodů předpokládaných v § 213 téhož zákona. Vypořádání žalobních námitek považuje Nejvyšší správní soud vzhledem k žalobní argumentaci za dostatečné i přezkoumatelné a shledává takovým i celý napadený rozsudek. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Nejvyšší správní soud dodává, že pouhý nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, a ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163). Nepřezkoumatelnost není ani projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

[15] Lze tedy shrnout, že vadou nepřezkoumatelnosti napadený rozsudek netrpí, v důsledku čehož nebyl naplněn v kasační stížnosti namítaný důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[16] S ohledem na shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto mu nevzniklo právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. března 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu